

RADOŠINSKÉ NOVINY

DVOJMESAČNÍK ZO ŽIVOTA OBČANOV RADOŠINY A BZINIEC

Ročník XV Číslo 2

Nepredajné

Apríl 2013

Hodnoty

V minulom čísle sa naša redaktorka zamýšľala, ako bolo pred dvadsiatimi rokmi. Niet za čím banovať, alebo treba banovať? Rovnako ako naše deti sme v detstve prijímali to, čo bolo. Ak zjdeme ešte hlbšie, bolo napríklad blato. Príjemne čvachtalo pod nohami a po búrke hladkalo bosé prsty, keď sa pomedzi ne vytláčalo. Stačilo si na desať minút ľahnúť na zem a okolo sa prehnať, preletelo alebo preplazilo dvadsať druhov rôznych chrobákov. Jeden malý štvrťhodinový výletík po poľnej ceste znamenal skrášenie bytu kyticou aspoň zo šiestich druhov kvetov. A ak nevydržali viac ako deň – dva, stačil znova malý výletík. Človeku sa až veriť nechce, ako sa zrazu máme dobre. Blata na čvachtanie je málo, hmyz toľko neotravuje (iba ak v hlavách detí), poľné kvety dostaneme usušené a pekne do kyticčky upravené v exkluzívnych kveti-

nárstvach. Stačí si na desať minút ľahnúť na zem (ak je kde) a nad hlavou vám preletí zo dvadsať lietadiel. Celý svet je na dosah, dokonca aj všetky jeho nešťastia. Tempo získavania informácií rastie akoby v úmere s prírodnými katastrofami a osobnými nešťastiami. Vlastne naopak. Čosi nesedí. Napriek kvalitným olejom celý svet škripe ako nenamastené kolesá na fúriku. Počasie akoby zdvíhalo varovný prst.

Po tomto temnom úvode sa patrí povedať niečo príjemnejšie. Je veľa dobrých ľudí.

Ešte stále je aj veľa nezištných ľudí. Lebo – blato-neblato, internet-neinternet, ...- vždy to ide o ľudí a vždy ide o ľudí. Akokoľvek to tak nevyzerá, je to o Radošine. Rovnako ako o svete.

Antónia Sigetová

Biela Veľká noc

Na Veľkú noc víťame polieváčov a príbuzných rozkvitnutými kríčkami zlatého dažďa, kvitnúcimi záhonmi pestrých jarných kvetov. Tento rok sa o výzdobu postaralo počasie trochu netradične. V záhrade rodiny Vícenovej a Kučerovej na Nitrianskej ulici víťal každého okoloidúceho tento krásny veľkonočný zajac zo snehu s korbáčom a košíkom na vajíčka.

Text a foto G.B. (Foto z 30. marca 2013)

Z ROKOVANIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa 1. marca 2013 sa v zasadačke Obecného úradu Radošina konalo zasadnutie obecného zastupiteľstva. Otvorila ho starostka obce JUDr. Marta Kolková, privítala prítomných a oboznámila ich s programom rokovania.

Návrh všeobecne záväzného nariadenia o miestnych daniach z ubytovania predniesla poslancom JUDr. Marta Kolková. Informovala ich o návrhu sadzby za ubytovanie v sume 0,30 €, prípadne 0,40 € za osobu a noc. Ing. Pavol Hauptvogel, PhD. žiadal o zapracovanie do VZN základu dane, doriešiť podávanie hlásenia o počte ubytovaných a vystavovanie potvrdeniek za ubytovanie.

Informácie o nezaplatených daniach a miestnych poplatkoch podala ekonómka Eva Chromá. Poslanci schválili zverejnenie neplatičov na vývesných tabuliach v obci a na obecnej webovej stránke.

Správu o projekte rekonštrukcie verejného osvetlenia podala starostka obce JUDr. Marta Kolková, informovala poslancov o novom posúdení projektu z dôvodu zmeny ceny, lebo pôvodný projekt bol podaný v roku 2009 a odvtedy sa ceny zmenili.

Starostka obce JUDr. Marta Kolková predložila poslancom ponuku na dopravu od firmy Romana Opetu z Hlohovca. Poslanci uložili ekonomickej komisii prepočítať dopravu futbalistov podľa rozpisu zápasov na najbližšiu sezónu podľa cien z predloženej ponuky a podľa toho zistiť, či je pre obec výhodnejšie dopravu objednať alebo zakúpiť motorové vozidlo.

V rámci bodu rôzne a došla pošta sa riešilo:

— Žiadosť o zmenu v zmluve o prenájme priestorov kultúrneho domu od p. Romana Kršáka – zmenu výšky nájomného z dôvodu nízkej účasti zákazníkov a prehodnotenie nerobiť diskotéky dva týždne pred Veľkou nocou a Vianocami. Poslanci povolili vykonávať diskotéku 2 týždne pred Veľkou nocou. Ekonomická komisia prerokuje návrh na úpravu zmluvy na svojom najbližšom zasadnutí.

— Andrej Bartošek – ENVIMETAL, Nitrianska Blatnica – žiadosť o schválenie prevádzkových hodín k prevádzke „Výkup druhotných surovín Radošina“ s lokalizáciou v areáli PD Radošina v Radošine.

— Schválenie finančnej podpory v sume 300 € na zakúpenie vecných darov pri príležitosti uvítania detí do života narodených v roku 2012.

— DHZ Radošina – žiadosť o príspevok 1000 € na organizovanie hasičskej súťaže o pohár v okresnom kole, ktorá sa uskutoční 18.5.2013.

— Žiadosť o príspevok na zavedenie spoja Radošina, Bzince – Orešany v sume 1 810 € poslanci neschválili.

— Ing. Požgay zo Štátnej ochrany prírody Nitra vyhotoví do 15.3.2013 znalecký posudok na výrub stromov v areáli ZŠsMŠ, kostola a kultúrneho domu.

Interpelácie poslancov: Libuša Lisová

— Vyhlásiť, že sa budú odvážať konáre. Tiež upozornila na státie automobilov na Nitrianskej ulici a potrebu vyčistiť kanál, ktorý vedie z Nádražnej ulice pod železničnou traťou do poto-

ka. Spýtala sa na projekt rekonštrukcie zdravotného strediska. Starostka odpovedala, že čaká na výzvu na predloženie projektu.

— Ing. Bohuš Bartošek a p. Vražba sa spýtali na realizáciu kanalizácie na ich ulici.

— Jozef Kučera informoval poslancov, že 8.6.2013 bude vypravený vlak z Topoľčian do Radošiny v znamení RND, tiež informoval o pripravovanej oslave RND, ktorá by sa mala konať v auguste.

— Ing. Pavol Hauptvogel, PhD. sa spýtal na územný plán obce. Podľa informácií starostky obce JUDr. Marty Kolkovej verejná schôdza, ktorá bude zvolaná kvôli územného plánu obce, sa uskutoční pravdepodobne v apríli za účasti zhotoviteľa územného plánu.

Na záver zasadnutia starostka obce informovala o akciách, ktoré sa v našej obci uskutočnia v priebehu nasledujúcich mesiacov:

— 4.4.2013 o 18,00 hod. divadelné predstavenie DAB Nitra „Korepetitor“ v kultúrnom dome - kinosále, predpredaj vstupeniek vo výške 6 € je na Obecnom úrade.

— 25.5.2013 sa v kultúrnom dome uskutoční majáles.

— 14. a 15.9.2013 sa bude pokračovať v tradícii a počas hodov poľovníci znovu usporiadajú poľovnícke dni.

— Koncom septembra 2013 sa v Radošine uskutoční medzinárodná súťaž poľovníčkov.

— Pravdepodobne v auguste sa bude konať oslava 80. výročia futbalu.

URBÁR

Členovia Urbáru, ktorí sa zúčastnili na valnom zhromaždení 27.1.2013, si zvolili pre prácu vo výbore členov:

Predseda: Róbert Štepka

Podpredseda: Marián Ondrejka

Tajomník: JUDr. Marta Kolková, starostka obce Radošina

Hospodár – ekonóm: Ing. Michal Naňo

Členovia výboru: Mgr. Andrej Siget, Ing. František Šugra,

Ing. Gabriela Krajčírová, Ing. Juraj Antálík

Dozorná rada bude pracovať v zložení:

Predseda: Ladislav Moravčík

Členovia: Ing. Peter Machovič, Juraj Petráš

Urbár po predchádzajúcej stagnácii začína so svojou aktívnou činnosťou. Momentálne sa riešia všetky potrebné organizačné a formálne doklady v spolupráci so štátnou správou.

V prípade, že akýkoľvek člen Urbáru má nejaké dožiadania, prípadne otázky na urbár, môže sa obrátiť na členov výboru. O ďalšej práci Urbáru Vás budeme priebežne informovať prostredníctvom novín, obecného rozhlasu, prípadne obecnej internetovej stránky.

Vedenie Urbáru Radošina

DVADSAŤ ROKOV ČINNOSTI KOMUNITY KRÁĽOVNEJ POKOJA

V dnešnom rozhovore sa dozvieme viac o kaštieli, jeho obyvateľoch a živote v ňom.

Pán Branislav Tupý

V kaštieli sídli naša Komunita Kráľovnej pokoja od roku 1993. Založil som ju spolu s pátrom Rudolfom Priedhorským, lazaristom. Chceli sme nejakým spôsobom pomôcť chlapcom, ktorí po 18. roku veku opúšťajú ústavnú starostlivosť a ocitajú sa „na ulici“ bez akéhokoľvek zázemia. Vedeli sme, že ak chceme chlapcov pripravovať do života, je potrebné budovať u nich vzťah k práci. Preto sme oslovili biskupstvá na Slovensku s prosbou o poskytnutie nejakého objektu s poľnohospodárskou pôdou za účelom nášho projektu pomoci. Vtedajší nitriansky biskup kardinál Korec nám ponúkol kaštieľ v Radošine, ktorý bol v tom čase prinavrátený Cirkvi. Bol však v dezolátnom stave.

◆ ***V decembri 2012 ste začali sláviť okrúhle jubileum - 20 rokov činnosti. Čo Vás viedlo k založeniu komunity?***

K založeniu komunity nás viedol motív služby a pomoci tým, ktorí nemali vlastnú rodinu a ocitli sa v živote sami. Zvolili sme komunitný spôsob pomoci práve preto, aby sme sa priblížili rodinnému spôsobu života a aby bola zabezpečená kontinuita služby. To však kládlo veľké nároky na tých, ktorí sa o chlapcov mali starať. Málokto je ochotný a schopný celý svoj život, schopnosti, sily ponúknuť do takejto služby. Preto dnes musím konštatovať, že mnohí prišli a aj po určitom čase odišli. Všetkým som však vďačný za čas a obeť, ktorú do tohto diela vložili. Mnohé zariadenia zanikli, nakoľko nemali dostatok financií na prevádzku. My sme prežili až doteraz aj vďaka tomu, že sme si nenárokovali na finančné ohodnotenie za vykonanú prácu. Spôsob, štýl pomoci stále hľadáme a prispôbujeme možnosťam. Je to aj také dobrodružné hľadanie, ktoré so sebou prináša mnohé radosti, ale aj starosti a bolesti.

◆ ***Aké boli začiatky v porovnaní so***

súčasnosťou?

Začínali sme s prvými chlapcami pred zimou v roku 1993. Boli piati a ja som začal s nimi ako dvadsaťročný bývať v kaštieli. Žili sme veľmi skromne, až biedne. V jednej miestnosti v „strašidelnom“ kaštieli. Bez okien, dverí, bez elektriny, vody. Varili sme na sporáku, svietili petrolejkou. Po vodu sme chodievali k pumpe pred farou. Drevo sme si nachystali v Nitre. S otcom Rudkom sme chodili do Liečebného ústavu na Zobor navštevovať chorých, tam sme sa aj zoznámili. Cestou sme chodili pešo cez les. Raz nám cestu skrížil vyvrátený veľký strom. Zašli sme na správu lesov a požiadali o povolenie strom rozpíliť a drevo si vziať. Dostali sme súhlas. A tak sme uvoľnili chodník a zároveň získali drevo na kúrenie. Môj otec nám zabezpečil odvoz a brat otca Rudka prišiel do Radošiny drevo kátať. Žiaľ, stretli sme sa aj s tým, že nám z dreva niekto kradol. Zima bola tuhá, všade nám fúkalo, a tak sme museli prvú zimu svoj pobyt v kaštieli prerušiť. Prichýlili nás moji rodičia v Nitre. Spomínam si na vtedajšiu pani starostku Annu Sigetovú, u ktorej sme našli veľké pochopenie, otvorené srdce a pomoc. Skutočne obdivuhodný prístup, verila našim zámerom. Boli sme aj na zasadnutí zastupiteľstva, tam sa veru aj „potili“. Nevedeli sme dať dostatočnú odpoveď na všetky otázky poslancov. Veď sme nemali žiadne financie na rekonštrukciu kaštieľa, na obrábanie polí. Veľkým povzbudením boli pre nás mnohé rodiny v Radošine. Rodina Škodová, Manasová, Pavlisová, Geletová, Prachárová - to boli naši „sponzori“. Častokrát nám priniesli potraviny, jedlo. Pani Šugrová nám s bývalým pánom starostom na sviatky nosila zákusky, pán Vavřík jablká. Pani Škodová a babka Manasová nám chodili dokonca pomáhať okopávať záhradu. Pani Milka Goňová sa starala o kvety v kaštieli a pripravila výzdobu, keď nás navštívil pán prezident Schuster s manželkou. Pani Heráková sa aj teraz ešte chytí motyky a pomáha nám čistiť trávnik.

Babka Pánska nás učila dojiť kozu, strávila s nami celé dni. Som veľmi vďačný týmto milým a obetavým ľuďom. Pán farár Šípoš nás tiež v mnohom podporil. Rád spomína na kapustnicu, ktorú sme varili na nádvorí kaštieľa a ktorú pri jednej z jeho návštev ochutnal. V mnohom úradnom nám pomohla terajšia pani starostka M. Kolková. Koľko listov sme sa spolu napísali na ministerstvá, úrady, aby sme našu činnosť „zosúladiť“ so zákonom, „začlenili sa“ do štruktúry štátu, aby sme mohli fungovať!

◆ ***Odkiaľ a akým spôsobom sa chlapci k vám dostávajú?***

Chlapci k nám prichádzali z rôznych kútov Slovenska. Išlo o 18-ročných odchovancov detských domovov, špeciálnych internátnych škôl. Úrady sa o nás dozvedeli a obracali sa na nás so žiadosťami. Dnes k nám prichádzajú najmä chlapci z Nitrianskeho samosprávneho kraja, nakoľko musíme spĺňať legislatívne podmienky. V roku 1995 sme boli registrovaní ako neštátne zariadenie sociálnych služieb. Avšak v kritických prípadoch sme prijali aj „inokrajanov“.

◆ ***Aká je náplň práce chlapcov?***

Náplň práce chlapcov je individuálna, podľa schopností a zdravotného stavu toho-ktorého chlapca. Niektorí pomáhajú pri upratovaní, praní, žehlení, varení. Niektorí majú na starosti chov zvierat, starosť o záhradu a pod. Tiež organizujeme rôzne vzdelávacie kurzy, zapájame sa do rôznych projektov. Schopnejší chlapci si u nás v spolupráci so ZŠ v Radošine dokončili základné vzdelanie, lebo mali len osobitné školy. Chcem teda poďakovať vedeniu školy, kolektívu učiteľov za peknú spoluprácu a ústretovosť. Ja som tiež v prvých rokoch učil na škole náboženstvo ako katechéta. Bol to vtedy náš jediný príjem, z ktorého sme žili. Mnohí chlapci si u nás urobili vodičáky na osobné auto, traktor, nákladné auto. Pomáha im to pri uplatnení sa v práci.

Pokračovanie na strane 5

ZO ŽIVOTA NAŠEJ ŠKOLY

Po jarných prázdninách, po oddýchnutí a načerpaní nových síl, zasadli žiaci do lavíc, aby nasávali ďalšie vedomosti. Tento čas je náročný najmä pre deviatakov. 13. marca písali deviataci monitor, prvá vážna skúška, kde išlo o dosť, veď úspešné zvládnutie im môže zabezpečiť prijatie na stredné školy bez prijímacích pohovorov. V plnom prúde sú všetky obvodné a okresné kolá rôznych súťaží a olympiád. V marci, mesiaci kníh, sa konala súťaž v prednese poézie a prózy v slovenskom aj anglickom jazyku. Priviesť žiakov k záujmu o knihy, čítanie a najmä čítanie s porozumením, je prvoradou úlohou učiteľov od prvého ročníka. Niektorí žiaci, ale aj rodičia si stále neuvedomujú vážnosť dobrého a kvalitného čítania. V škole funguje dobrá žiacka knižnica. Neustále dokupujeme nové knihy, len čitateľov je akosi menej. Žiaci prvého stupňa navštevujú knižnicu častejšie, hoci niektorí si len prezrú obrázky, no my aj to považujeme za úspech. Možno ich kniha raz aj osloví a prečítajú si ju. Veľa menších detí je aj vzornými čitateľmi. Väčší problém nám robia starší žiaci, ktorí dvere na knižnici otvoria len zriedka. Schopnosť čítať a učiť sa prostredníctvom čítania je základnou zručnosťou, ktorá je dôležitá pre školskú úspešnosť vo všetkých oblastiach štúdia na všetkých úrovniach vzdelávania. Výsledky medzinárodných výskumov poukazujú na nízku úroveň čitateľskej gramotnosti našich žiakov. Klasické čítanie sa stáva aktivitou zoberajúcou čas, a tak mladí ľudia preferujú rýchle zdroje informácií, ktoré im poskytnú informačno-komunikačné technológie.

Karneval

Udalosť, na ktorú sa každý teší od najmenších prvkov po najstarších deviatakov je karneval. Tento rok sa konal 8. februára a hoci v tom čase bolo viac detí chorých, na karneval prišli. Všetkých privítala krásne vyzdobená telocvičňa. Pre deviatakov to bol posledný karneval, a preto si pripravili výnimočné masky. Zamaskovali sa za tých, s ktorými sa stretávajú na vyučovaní každý deň a dávajú im životné lekcie, za svojich učiteľov.

Aby sa žiaci mohli kolísať v rytme hudby, o to sa postaral DJ, náš bývalý žiak F. Ozimák. Žiaci sa zabávali do večerných hodín, hoci účasť na diskotéke bola nízka. Stalo sa už zvykom, že po vyhodnotení a prevzatí si cien zoberú rodičia svoje deti domov a nedoprajú im to, čo robí karneval karnevalom, a to je dobrá zábava pod dohľadom pedagógov. Na prvom mieste sa umiestnila brazílska tanečnica, tip takmer všetkých prítomných na karnevale. Výborná maska boli aj Traja chrobáci, ktorí sa umiestnili na druhom mieste. Porota ohodnotila masky spravodlivo a každý si odniesol cenu podľa vlastného výberu. Vďaka štedrým sponzorom za finančné dary a vecné ceny, ktorými boli obdarované masky a v iných prípadoch súťažiaci v školských kolách rôznych súťaží: OÚ Radošina, MUDr. Hertelová, MUDr. Dudová, MUDr. Micháľková, MUDr. Lepeyová, MUDr. Mancová, Lekárň Arnika, Ondrej Kučera - Wircom, Dušan Gál, Bohuš Bartošek, Zuzana Laciková, Mária Miháliková, Lucia Valková, Roman Kršák, p. Bečková, AGROBON Radošina, OVOZEL Radošina, Univerzál, reštaurácia Klevner, Drogeria Teta. Ďakujeme.

G.b., Foto: ZŠ Radošina

Hoci jar už otvorila dvere, Zuzka Blahušová, 9. ročník, spomína na lyžiarsky výcvikový kurz od 25. februára do 1. marca na Donovaloch.

Aj tento rok sme vycestovali za snehom na Donovaly. V menšom počte, lebo niektorých skolila chrípka. 25. februára sme plní očakávania stáli na vlakovej stanici v Piešťanoch a čakali na vlak. V príručných taškách sme mali nabalené rezne a iné jedlá. Ostatnú batožinu a lyžiarsky výstroj nám odviezol autobus firmy Semikron. Batožina na ceste, my vo vlaku, dobrodružstvo sa môže začať. V Ružomberku nás autobus odviezol na miesto nášho pobytu. Hotel Donovaly nás privítal v plnej kráse. Prvý deň sme sa naučili na lúke základy lyžovania - padať, vstávať, otáčať sa. Ďalšie dni sme riadne lyžovali, vozili sa lanovkou a vlekmí. Deň sme vždy uzavreli schôdzou, kde nám zhodnotili naše výkony. Večer sme si dopriali diskotéku. Strava bola dobrá, každý sa najedol. Majiteľ, príjemný pán, rád s nami prehodil zopár slov. Výlet na Novú hoľu bol zaujímavý, je to svah pre skúsených lyžiarov, trochu nám neprialo počasie, v tej výške bola hustá hmľa. Posledný deň sme si ešte zalyžovali a vyrazili domov. Cesta späť, hoci bola rovnako dlhá, bola kratšia. Šťastní rodičia nás čakali na vlakovej stanici, radi, že sa nikomu nič nestalo. Pre nás deviatakov to bol posledný lyžiarsky výcvik a bol najlepší. My žiaci ďakujeme vedeniu školy, že organizuje lyžiarske výcviky, lebo nie každá škola to robí. Počas nášho kurzu sa tam konali MS v lyžovaní novinárov. Jeden novinár sa s nami dával často do reči, pretože sa priateli s pánom Štepkom, našim rodákom a cez prázdniny aj spoluobčanom.

Fašiangy v Radošine

Fašiangové obdobie bolo tento rok kratšie, ale na kultúrne udalosti bohatšie. Posledný týždeň pred začiatkom pôstu sa konal v škole detský karneval, v ten istý piatok bola už po druhýkrát vydarená zabíjačka, kde si na výrobkoch a čerstvom mäsku pochutnávalo veľa našich občanov. V sobotu bol ples koledníkov a v nedeľu tradičná fašiangová šiška.

Fašiangy vznikli v starovekom Grécku, kde boli oslavou boha Dionýza, boha vína. Neskôr ich prevzali Rimania. Od nich tento sviatok prevzali kresťania, ktorí predĺžili oslavy až do popolcovej stredy.

Fašiangová šiška má u nás dlhú tradíciu a každý rok si naši občania radi prídu pochutnať na šiškách a fánkach. Usilovné ženy a členky Únie žien sa stretli 10.2. v dopoludňajších hodinách v kultúrnom dome a miesili cestu na tieto výborné pochúťky. Každým rokom zmiesia aspoň o jedno kilo múky viac, len aby nechýbalo. Ani tento rok prítomní nešetřili slovami chvály, veď všetky šišky boli výborné a chutné a aj výber bol bohatý.

G.b.
Foto:
Únia
žien

DVADSAŤ ROKOV ČINNOSTI KOMUNITY KRÁĽOVNEJ POKOJA

Pokračovanie z 3. strany

◆ **Čo je s chlapcami, keď opustia Vašu komunitu, je určený vek, kedy musia odísť?**

Keďže sme zariadenie pre dospelých, nie je určený vek, v ktorom by chlapci museli odísť. Je to individuálne. Tí, ktorí sa na to cítia, sa postupne osamostatňujú. Nájdu si prácu, bývanie a skúšajú žiť „po svojom“. Teší nás, keď si u nás osvoja kresťanský štýl života, keď môžeme vidieť, že tých pár rokov strávených u nás ich v dobrom poznačilo. Mnohí chlapci u nás prijali sviatosti a prvýkrát sa stretli s vierou, s Cirkvou.

◆ **Komunita Kráľovnej pokoja pôsobí aj v Močenku. V čom má Močenok rovnaké aktivity ako Radošina, prípadne aké sú odlišnosti?**

V roku 2003 sme boli v kaštieli v Radošine plní. Otec kardinál nám ponúkol ďalší objekt. Opäť to bolo letné sídlo nitrianskeho biskupa. Ide o Biskupský kaštieľ v Močenku, objekt, v ktorom sú zachované mnohé historické hodnoty. Nástenné maľby, lustre, zrkadlá, textilné tapety a pod. Je to veľký objekt. Žili v ňom rehoľné sestry, ktoré sa už ale nevládali starať o jeho prevádzku. V 50-tych rokoch tu boli internovaní kňazi, medzi nimi aj biskupi Pástor a Feranec. Pracovali ako robotníci pri chove zvierat, pri pestovaní zeleniny. Potom sem premiestnili rehoľné sestry, bolo ich tam až do 200. Po revolúcii zostali už len vincentky. My sme išli opäť do neznáma, bez peňazí, bez istôt. Založili sme postupne aj detský domov. Dnes sa v močenskom kaštieli staráme o 50 detí, najmladšie má 5 mesiacov. Máme aj sieť profesionálnych rodín. O najmladšie deti sa starajú práve títo naši zamestnanci vo svojich domovoch. Mali sme už aj 5-dňového chlapčeka, dnes je už v pestúnskej starostlivosti. Tiež tu máme starších chlapcov ako v Radošine, tých je cez 40. Aj starších ľudí, tých je 10.

◆ **V lete 2012 som sa zúčastnila dožinkových slávností v kaštieli v Radošine. Na tieto slávnosti prišiel plný autobus chovancov z Močenku. Vzťah medzi všetkými, aj medzi zamestnancami, je veľmi pekný. Aká je spolupráca medzi Radošinou a Močenkom?**

Sme jedna komunita, preto realizujeme mnohé aktivity spoločne. Močenský chodia do Radošiny a opačne. Chlapci z Radošiny v Močenku slávia Vianoce, Veľkú noc. Chlapci z Močenku zas chodia pomáhať pri nárazových prácach do Radošiny. Celkovo máme vyše 70 zamestnancov. Je veľmi dôležité mať dobrých spolupracovníkov, dobrých ľudí okolo seba. Myslím, že je to dôležitejšie, ako mať dosť peňazí. Dnes je kríza, ako sa to odborne v únii hovorí, „na ľudské zdroje“, kríza vo vzťahoch medzi ľuďmi. Som presvedčený, že preto je aj finančná kríza ako následok tejto krízy „solidarity, bratstva“ medzi ľuďmi.

◆ **Aké máte plány do budúcnosti? Uvažujete nad rozšírením priestorov, prípadne založením ďalšieho zariadenia?**

Nikdy sme veci nejako extra neplánovali. Život nám ukazuje, čo je potrebné a nutné. Odpovedáme na potreby doby. Začínáme s prevádzkou zariadenia v Hrabíchove. Niekoľko rokov tam už chodíme s našimi chlapcami a deťmi na rekreácie do tohto krásneho prostredia. Poskytujeme tieto priestory uprostred prírody aj iným organizáciám. Chodia tam na pobyty kňazi s mládežou, spoločenstvá, organizujú sa tam detské tábory.

◆ **Podelite sa s čitateľmi o nejaký pekný, zaujímavý príbeh.**

Neočakávame, že od nás osamostatnení budú nejaké hviezdy. Sú to už dospelí ľudia, ktorí k nám prichádzajú. Majú za sebou ťažké skúsenosti a životné rany, s ktorými sa museli „po svojom“ vyrovnáť. Nemať korene, nemať zázemie, nemať istotu

v najbližších, otca, mamu, to je veľmi ťažký údel. Ja osobne som povzbudený z ľudí, ktorí nie sú sebecký zahľadení len do svojich problémov, nestarajú sa len o „svoj piesoček“, ale sú vnímaví a otvorení aj pre iných. Myslím, že aj naši chlapci, tak ako aj iní chudobní v rôznych formách, nám dávajú príležitosť, aby sme mohli byť „ľudskí“, milosrdní, a tak aj my dosiahli milosrdenstvo. Aby sme si obmäkčili srdcia, a tak aj sami prešli cez mnohé naše súženia, bolesti a trápenia. Teším sa z chlapcov, ktorí nekradnú, snažia sa pracovať, žiť zodpovedný život. Máme chlapca, dnes už otca 2 detí. Bol u nás ako jeden z chlapcov po osemnástke, keď ukončil ústavnú starostlivosť. Potom sa oženil. Manželka bola tiež v ústavnej starostlivosti. Prešli rôznymi ťažkosťami, sami, bez opory vlastných rodín, a nerozišli sa. Starajú sa o deti ako vedia, sú spolu. Dnes, keď sa mnohé manželstvá rozpadávajú, majú sa finančne dobre a neobstoja, sú pre mňa títo manželia so svojimi dvoma deťmi povzbudením. Máme chlapcov, ktorí sa už dnes starajú o svoj byt, o svoj dom, prišli k nám a nič nemali. Sú šetrní, pracovití, to ma teší.

◆ **Nešťastia je dnes veľa. Určite neobchádza ani vašu Komunitu. Je niečo, čo by ste najradšej vymazali?**

Dnešná doba kladie na človeka veľké nároky. Naše životné tempo je rýchle, životný štandard vysoký. Pomaly už nebudeme zvládať tieto vysoké latky, ktoré sme si ako ľudstvo stanovili. Mám veľa bolestivých skúseností, s ktorými som sa musel vyrovnáť. Keď si chlapec myslí, že už má na to, aby sa osamostatnil s našetrenými peniazmi, ktoré sme mu celé roky odkladali. Odíde a za pár mesiacov všetko minie. Ale dúfam, že aj takáto tvrdá lekcia ho môže priviesť k tomu, aby začal k životu pristupovať inak.

Za rozhovor ďakuje g.b.

Uvítanie detí do života

V piatok 22. marca sa na Obecnom úrade v Radošine konalo milé stretnutie rodičov a detí narodených v minulom roku – uvítanie detí do života. V obci sa narodilo v minulom roku 14 detí. Rodičia s malinkými i trochu väčšími deťmi si vypočuli krátky program, piesne v podaní žiakov našej školy, príhovor starostky obce, prevzali si milé darčeky ako spomienku na tento deň a podpísali sa do pamätnej knihy. Vo voľnej debате rodičia predniesli rôzne požiadavky i návrhy na zlepšenie života v obci. A keďže popoludnie je čas na spánok, niektoré deti boli netrpezlivé, ospalé, rodičia odišli so svojimi ratolesťami domov.

G.b.

Foto: OÚ Radošina

Recepty na fašiangové pochúťky

Fánky pre celiatikov

25 dkg múky POMIX.UNI, 5 dkg palmarínu (masla), 2 celé vajcia, 1 dcl mlieka, 2 PL mletého cukru, 2 PL rumu (koňak), citrónová kôra, šťava z polovice citróna, 1 KL prášku do pečiva (Dr. Oetker). Prísady zmiesime vo vandlíku. Keď je dobre vypracované (odlepuje sa z vandlíka), cesto rozvaľkáme na pomúčenej doske (P.U) a vykrajujeme kosoštvorce, ktoré v strede dva krát nakrojíme. Smažíme v oleji do ružova z oboch strán a teplé posypeme práškovým cukrom s vanilkou.

Zemiakové šišky

½ kg hladkej múky špeciál, 17 dkg uvarených a nastrúhaných zemiakov, 3 dkg kvasníc, trochu soli, 1 KL cukru do kvasníc, 3 PL rozpusteného masla (margarínu), 1 štamperlík rumu, 2 žltky a sneh z bielkov zapracujeme nakoniec do cesta. Ak je cesto tuhšie, domiesime ho mliekom podľa potreby. Vysmážame na oleji, posypeme práškovým cukrom, do stredu dáme džem, alebo penu.

Spoločenská rubrika

JANUÁR—FEBRUÁR 2013

Narodili sa

- * Sylvia Piknová
- * Milan Furimský
- * Tomáš Antalič
- * Lívia Ondrejková
- * Zuzana Sláviková

Manželstvo uzavreli

Neuzavrel nikto

Okrúhle životné jubileá

50

Jozef Baláž
Dagmar Ondrášková

60

Helena Masrnová
Ján Ondrejka
Stanislav Blahuš
Margita Toráčová

70

Blažena Gáliková
Bernardína Kršková
Emília Lukačovičová

80

Pavína Vojtková
Emília Bollová

Pekného veku sa dožili

Antónia Vadrnová—82 rokov
Róbert Krajčík—82 rokov
Alfonz Oravec—83 rokov
Irena Hubinská—84 rokov
Anna Krošláková—84 rokov
Veronika Ondrejková—85 rokov
Mária Bartošeková—86 rokov
Ján Cvik—86 rokov
Mária Helbichová—88 rokov
Rudolf Krška—89 rokov
Blažej Rolínek—89 rokov

Všetkým Vám prajeme veľa zdravia do ďalších rokov!

† OPUSTILI NÁS

Darina Chalupová—53-ročná
Mária Bilíková—88-ročná
Viliam Manas—73-ročný

Spomíname!

Aktivity Klubu dôchodcov v Radošine 2012

Tieto aktivity sme hodnotili na výročnej členskej schôdzi 8. marca 2013.

Po zimnej dovolenke sme sa zišli 2. februára 2012. Členskú základňu tvorí 50 dôchodcov. Stretávame sa každý štvrtok popodludní. V minulom roku to bolo štyridsať stretnutí. Priemerná na dochádzka sa zvyšuje.

Výborové schôdze sme mali štyrikrát a slávnostné členské schôdze trikrát, a to: výročná členská schôdza, úcta k starším a vianočné posedenie. Za najlepšiu činnosť považujeme jednodňový výlet v počte 26 seniorov na Moravu do zámku Lednice a Valtice, areál zapísaný do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Akcia bola veľmi dobre zabezpečená, veľa sme videli, nálada bola veľmi dobrá a hoci unavení, boli sme spokojní, že sme mohli vidieť takéto skvosty architektúry.

Odbornú prednášku o chove včiel a blahodarnom pôsobení medu na ľudský organizmus sme mali pod vedením lektora Ing. Bohuša Bartoška. Premietol nám film, ktorý nám priblížil svet včiel, ktorý sme si ako laici nevedeli ani predstaviť. Jeho dobré a zrozumiteľné myšlienky na nás pôsobili ako blahodarný med a výrobky z neho. Prednáška bola na vysokej úrovni.

Dvakrát sa naše členky zúčastnili na kultúrnom podujatí v Dome umenia v Piešťanoch. Vstupenky zabezpečila Mgr. Escherová. Bola tiež lektorkou v ďalšej aktivite, kde sme sa dozvedeli, ako si spestriť obydlie kytičkami z listia a iného prispôsobivého materiálu, ktorý narastie v záhradách a okolitej prírode. Šikovnými rukami vytvorené ozdoby stále okrasľujú náš klub.

Na utuženie zdravia seniorov sme sa boli trikrát kúpať v termálnom kúpalisku Horné Saliby a jedenkrát v Bieliciach. Podnikáme túry do nášho krásneho hornatého okolia a robíme zber liečivých bylín. Posedenie pri ohníku s opekačkou je veľmi príjemné. Sme v kruhu svojich rovesníkov a tí, ktorí sa na tejto akcii zúčastňujú pravidelne, vždy odchádzajú s úsmevom do svojich domovov. Pri bežných stretnutiach v klube sa dostatočne vyzorprávame, často si vymieňame recepty na dobré jedlá a zákusky, občas si aj zaspievame.

Stretávania sa v spoločenstve veľmi blahodarne pôsobia na psychiku.

V Tatranských Zruboch sa na rekondično-liečebnom pobyte zúčastnilo šesť členov. Za týždeň sme si dobre oddýchlili, mali sme kvalitnú lekársku starostlivosť a k tomu ešte pätnásť liečebných procedúr. Dobrá strava, zdravý vzduch, v rámci svojich možností sme podnikali túry do okolia Vysokých Tatier. Tri naše členky sa s Klubom dôchodcov v Topoľčanoch zúčastnili na jed-

nodňovom výlete do starobylého mesta Skalica a na plavbe loďou po Baťových kanáloch. Päť členov bolo na dovolenke v Grécku, na krásnom ostrove Thassos, kde sme si utužili zdravie kúpaním v Egejskom mori, nabrali energiu zo slniečka, ktorého sme mali dostatok a zvládli sme aj výlet na džípoch v hornatých terénoch ostrova.

Spevácka skupina „Radošania“ pod vedením Bc. Gabiky Cvikovej sa zúčastnila na prezentácii seniorských skupín v obci Práznovce. Za ich činnosť a námahu im ďakujeme.

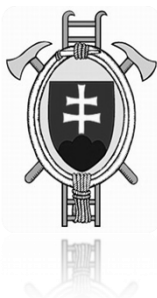
„Úctu k starším“ sme oslávili v klube slávnostným posedením, na ktorom sa zišlo 34 členov. Pochutnávali sme si na obložených chlebičkoch, káve, čaji a zákuskoch. O dobrú náladu sa postarali speváci a ako už je peknou tradíciou, bol aj prednes vhodných básní.

Ukončením každoročnej aktivity dôchodcov je vianočné posedenie v kultúrnom dome. 11. decembra sa na tomto posedení zúčastnilo 42 členov. Naše pozvanie prijala pani starostka JUDr. Kolková. Spoločná modlitba, oblátky s medom, vyprášaná ryba so šalátom nás všetkých stmelili do rodinného kruhu. Nechýbal prípitok dobrým vínom. Posedenie oživilo vianočné básne, spoločný spev piesne Tichá noc, spevácka skupina „Radošania“, ktorá v intervaloch spievala vianočné piesne a koledy, a tak sme si všetci spoločne vytvorili vianočné seniorské posedenie. Pochutnávali sme si na zákuskoch, kavičke, čajku a dobrom vínu. Nálada bola dobrá a sme veľmi radi, že nám bolo umožnené túto akciu zorganizovať. Na mnohých tvárach seniorov bolo vidieť spokojnosť, čo je veľkou odmenou všetkým, ktorí akciu pripravili.

Dovoľte mi na záver poďakovať vám všetkým, ktorí ste zabezpečili jednotlivé akcie klubu dôchodcov, a to: Mgr. Marienke Escherovej a celému výboru, aj radovým členkám, ktoré varia kávu a čaj, starajú sa o čistotu klubu, dvora a teplo v klube. Ďakujeme Ing. B. Bartošekovi za odbornú prednášku, speváckej skupine „Radošania“ za to, že náš klub reprezentuje. Ďakujeme vedeniu obce, že nám poskytuje priestory a naše činnosti v klube dôchodcov podporuje a akceptuje.

Už sme v našom veku všetci chorí, už nemáme veľa času na rozvíjanie svojich činností, ale tešme sa z každej maličkosti. Buďme k sebe tolerantnejší a ohľadupľnejší. Život je krásny aj v seniorskom veku, keď sa o to pričínime.

Helena Štreicherová, predsedníčka ZO JD, Klub dôchodcov Radošina

POZVÁNKA

Dobrovoľný hasičský zbor Radošina v spolupráci s Obecným úradom Radošina Vás srdečne pozýva na dennú hasičskú súťaž o pohár v okresnom kole, ktorá sa uskutoční **18.05.2013 (sobota)**

Program:

9:00 – prezentácia hasičských družstiev

9:30 – oficiálne zahájenie

10:00 – začiatok súťaže

Organizačné pokyny:

- miesto konania - futbalové ihrisko ŠK Radošina, povrch – rovný, trávnatý po celej dĺžke
- základňa a nádrž na vodu je umiestnená na vykobercovanej ploche
- cikcaková štafeta
- časomiera – elektronická, štart fotobunky, sklopné terče
- kategória – muži, ženy a dorast v počte 8 členov (jedno družstvo)
- občerstvenie zabezpečené pre všetkých

!!! Pozor, každý súťažiaci aj divák sa súťaže zúčastňuje na vlastné riziko!!!

TEŠÍME SA NA VAŠU ÚČASŤ

Z KUCHYNE ŠK RADOŠINA

Nepriaznivé pre radošínský futbal je nielen jarné počasie

Vážení športoví priatelia,

spoluobčania, diváci, kritici, návštevníci radošínskeho futbalového stánku, prihovárame sa vám na prahu futbalovej sezóny, kedy by mal radošínský futbal oslavovať 80. výročie vzniku – jeho pôsobenie sa začalo 29. júna 1933.

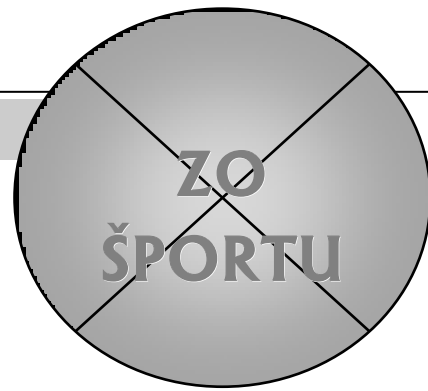
Taký dlhý časový úsek sa nedá do jednej vety zhrnúť ani v prípade jednotlivca, a už vôbec nie v prípade života celého športového kolektívu. Ale ani do jedného príspevku v novinách.

Pri všetkej úcte k aktérom a osobnostiam tejto futbalovej éry si v tomto okamihu nedovolím, a ani nechcem, hodnotiť – či už kladne, alebo nedajbože záporne, jednotlivé úseky činností prínosu pre futbal v Radošine. Mám len na mysli, a zároveň vyzývam žijúcich aktérov tejto doby, aby akýmkoľvek možným spôsobom prispeli jednak k objasneniu tohto obdobia, ale sa aj zapojili do prípravy osláv tohto krásneho výročia. Všetci si to zaslúžime. Prosím preto všetkých – na chvíľu sa zastavme, spoločne porozmýšľajme nad tým, ako to bolo, aké by to mohlo byť teraz a ako to urobíme ďalej.

Ved' takáto udalosť, mať možnosť v živote oslavovať 80. výročie, sa dá len v spoločnosti starších aktívnych futbalistov a fanúšikov. Pamätníci na začiatky už nežijú a my sme podstatne mladší. Oslava okrúhlych výročí sa nám viac nemusí podariť.

V žiadnom prípade si nemôžeme namýšľať, že bez pomoci bývalých hráčov, trénerov, funkcionárov, fanúšikov, dobrovoľných brigádnikov, sponzorov atď. by sa nám podarilo usporiadať dôstojnú oslavu. Čas rýchlo beží, nazdávame sa, že je naozaj najvyšší čas pustiť sa do jej prípravy. Tak isto už vopred môžu porozmýšľať dobrovoľníčky z radov žien, ako by vedeli prispieť. Aj takúto pomoc to bude potrebovať. Každý dobrý nápad je vítaný a už vopred zaň ďakujeme. Bez peňazí to, samozrejme, nejde, takže oslovujeme aj tých, ktorí by nám mohli pomôcť finančne, ale azda ešte viac to nejde bez nezištnosti a ochoty. U staršej generácie bola práca zo záľuby bez počítania času a bez čakania odmeny samozrejmosťou. Nedajme si ju úplne zničiť konzumnou spoločnosťou. Stále sme ľudia a ak naše srdce pre niečo bije, tak sa tomu oddá a dostatočnou odmenou mu je pohľad na vydarenú akciu a spokojných, veselých občanov.

Ing. Milan Beňo a výbor TJ ŠK

Dodatok redakcie

Podporujeme snahu futbalistov usporiadať oslavu okrúhleho výročia. Ako sa dozvedáme v Knižke o Radošine, celkom prvé začiatky siahajú až pred prvú svetovú vojnu. Po nájdení vhodného priestoru – žiaľ močariska, ktoré si vyžiadalo nemalé úsilie, aby sa premenilo na ihrisko, sa do prác na ňom bez nároku na odmenu – často aj v noci, lebo cez deň sa šlo do práce – zapojilo toľko nadšencov, že na sviatok sv. Petra a Pavla v roku 1933 stála uprostred Radošiny futbalová plocha – najväčšia vtedajšia pýcha Radošiny a na nej jedenásť hráčov. Aj vtedy to bez peňazí nešlo. Štedrým sponzorom diela bol p. Michal Blaho. Táto síce finančne dobre fungujúca rodina bola napriek tomu známa svojou skromnosťou, pracovitnosťou a ochotou pomáhať. Duchovným nadšencom pre futbal bol radošínsky učiteľ Andrej Repaský. Takto spriahnutá dvojica a množstvo ochotných rúk dobrovoľníkov vytvorila dodnes pretrvávajúce dielo. Vtedy vraj najväčším problémom bolo nájsť súpera... .

Ilustračné foto

Radošínske noviny – dvojmesačník zo života občanov Radošiny a Bziniac. Redakčná rada: Mgr. Gabriela Bahelková, Antónia Sigetová. Zodpovedná redaktorka: Antónia Sigetová. Vydavateľ: Obecný úrad, 956 05 Radošina, telefón 038/5398144, fax 038/5398105, e-mail: ou@radosina.sk. Uzávierka: 14 dní pred vydaním čísla. Rozširuje Obecný úrad v Radošine. Noviny sú registrované pod číslom: OÚ 1/97. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a krátenie príspevkov. Nevyžiadané rukopisy a fotografie sa nevracajú. Nepodpísané príspevky sa neuverejňujú. Sadzba a tlač: Prima-print, s.r.o., Odbojárov 294/10, 955 08 Tovarníky, telefón 038/5320897.